

5. Bos uitdunnen/ onderhoudskap
deels verwijderen van :
am. eik, Douglas, fijnspar en enkele kwijnende
inlandse soorten zoals eik, berk, grove den

3. Struweelrand

1. knip- of scheerheg

4. opgaande beplanting
rond het erf

2. knip- of scheerheg

Te slopen bebouwing betreft:
Recreatiewoning, hoofdgebouw 45,63 m2
Recreatiewoning, bijgebouw 18,05 m2
Houtopslag 5,57 m2
Schuur 16,32
Prieel 10,15 m2
Garage 18,91 m2

- bestaand groen
- aan te leggen groen
- bijgebouw/ schuur
- locatie nieuwe woning
- bouwvlak
- bostuin

Landschappelijke inpassing Prinses Margrietlaan 19 R1

0 20 30 40 50 m
Schaal : 1:1000

Project : Landschappelijke versterking
Deelnemernr : PA19PANDER
Naam : Dhr. E. Pander
Adres : Prinses Margrietlaan 19 R1
PC, Plaats : 8091 AW Wezep

Opsteller Plan: E. Timmerman
Datum : 1 maart 2021
Versie : def

Landschappelijke Versterking Prinses Margrietlaan 19 R1

Inrichtingsplan

Projectcode:	PA19PANDER
Naam:	Dhr. E. Pander
Straat:	Prinses Margrietlaan 19 R1
Postcode, plaats:	8091 AW Wezep

E-mail:	X
Telefoonnr:	X
Afwijkend postadres:	X

Opsteller plan:	Eward Timmerman
-----------------	-----------------

Datum:	31-3-2021
--------	-----------

Versie	Def.
--------	------

Inrichtingsplan

De heer Pander is bezig met een ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied van de gemeente Oldebroek. Om te voldoen aan de planologische procedure vraagt de gemeente Oldebroek onder anderen voor een landschappelijke versterking van deze ruimtelijke ontwikkeling om zo de kwaliteit van het omringende bos te versterken en de ontwikkeling landschappelijk in te passen. Dhr. Pander heeft Stichting Landschapsbeheer Gelderland gevraagd hiervoor een passend advies voor uit te brengen. Dit plan is een samensmelting van een drietal ontwerpprincipes en uitgangspunten. Zo heeft de erfadviseur in dit plan de analyse van het landschap waarin u woont (het voormalige Heidelandchap waar het huidige bos als een van de kernkwaliteiten wordt gezien) (bijlage 2)) en de bijbehorende cultuurhistorische principes (bijlage 3) gekoppeld aan de wensen van de eigenaar en het ruimtelijke beleid van de gemeente. Uiteraard is er gekozen voor de aanplant van inheemse, lokaal passende boom- en struiksoorten.

Het betreft hier een aanvraag voor de sloop van een recreatie woning en de bouw van een nieuwe woning waarbij de bestemming recreatie omgezet wordt naar wonen. Het plangebied bestaat volledig uit bos met een kleine open ruimte rond de huidige recreatie woning. Achter op het perceel treffen we nog enkele fruitbomen aan wat wijst op een kleine bongerd die er in het verleden heeft gelegen. De Boomgaard is volledig omzoomd door grote bomen en de aanwezige fruitbomen kwijnen door lichtgebrek. Het herstel van de boomgaard vraagt om een flinke kap ingreep in het huidige bomenbestand. Het aantal van 4 fruitbomen rechtvaardigt een dergelijke kap niet en is dan ook niet wenselijk. Er is lange tijd geen onderhoud in het bos gepleegd en dit is goed te zien in de opstand. Het zou wenselijk zijn om een onderhoudskap toe te passen en de structuur en gelaagdheid van het bos te versterken. Er staan een aantal prachtige exemplaren rode en groen beuk, eik, grove den, Douglas wil men deze bomen voor de toekomst behouden is het wenselijk om de bomen 'vrij' te zetten. Daarnaast zijn er een flink aantal bomen door natuurlijke selectie aangetast of staan op het punt om af te sterven. Door het kappen van 86 Bomen (voornamelijk exoten en kwijnende bomen), ontstaat er weer licht en lucht voor het bos. Hierdoor blijven de opstand gezond, krijgen enkele overstaanders de ruimte en kan er zich een mooie gelaagdheid in het bos ontwikkelen. In Samenspraak met de gemeente en samen met Hartkamp Bos en Landschap is er geblest en wordt er met de bouw en de aanleg van een toegangsweg naar de nieuwe woning zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezige bomen op het perceel (zie uitgebreide toelichting Aanvraag kapvergunning en de lijst van de te kappen bomen).

De eigenaar heeft de wens om de huidige toegangsweg naar de woning te verleggen naar een pad tussen nr 19 en nr 17. De huidige toegangsweg betreft recht van overpad op grond van een recreatieve bestemming en is te smal voor hulpdiensten.

Verder worden de randen van het perceel extra aangezet met beplanting. Deels door het creëren van een meer mantel zoom vegetatie (natuurlijke gelaagdheid in een bosrand) en deels door het aanleggen van een haagstructuur (inpassing van de inrit). Rond de woning worde een 'bostuin' met inheemse beplanting aangelegd (mogelijk deels heide wat verwijst naar het heidelandchap). De opstallen/ woning/bijgebouw wordt ingepast in het groen met een struweelbeplanting. Ook hier ontstaat een geleidelijke overgang naar het bos

Leeswijzer

In het plan wordt per aan te leggen landschapselement een korte toelichting gegeven op de cultuurhistorische waarde van dit element op het erf. Daarnaast is er een uitwerking gemaakt resulterend in een lijst van aan te leggen soorten en aantallen. Ten aanzien van de uitvoering, welke u zelf ter hand zal nemen, wil ik u wijzen op onze website www.landschapsbeheergelderland.nl waar, naast aanleg, ook de beheeraspecten van de diverse landschapselementen middels instructiefilmpjes te zien zijn (zie ook bijlage 3).

Beplanting

Het plan omvat de volgende landschapselementen;

- Knip- en scheerheggen [nr. 1,2]
- Vrij uitgroeiende struweelhaag [nr. 3,4]
- Elzensingel en elzenhakhoutsingel [nvt]
- Bos(je) en geriefbosje [nr. 5]
- Solitaire boom, laanboom of bomengroep [nvt.]
- Houtwal en houtsingel [nvt]
- Hoogstamboomgaard [nvt.]
- Knotbomen [nvt.]
- Leibomen [nvt]
- Poel [nvt]

1. Knip- en scheerheg

Op uw erf

Haag langs de buitenzijde van het bos (zuidwestzijde tot aan de woning) Voorkomt inloop en vormt een natuurlijke scheiding met de buren. Na de onderhoudsdunning valt er voldoende licht op de bodem om langs het huidige raster een haag te planten. Als de nieuwe toegangsweg doorgang vindt, de haag, in zuidelijke richting doorplanten (langs het perceel nummer 19).

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 60 Meter ?
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 240
Soort	: Gewone beuk
Maat	: 80-100 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

Cultuurhistorische waarde

Knip- en scheerheggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Langs de rivieren dienden de heggen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen, zodat het vruchtbare slib kon bezinken. Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden.

Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle reden om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding. Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Knip- en scheerheg

2. Knip- en scheerheg

Op uw erf

Haag langs de buitenzijde van het bos (zuidoostzijde). Door de sloop van de recreatie woning ontstaat er een flink opening door het element. Door de grens aan te zetten met een haag ontstaat er op beide percelen (nr.19r1 en nr.17) meer privacy en wordt het zicht op de nieuwe woning gebroken.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 45 Meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 180 Stuks
Soort	: Gewone beuk
Maat	: 80-100 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

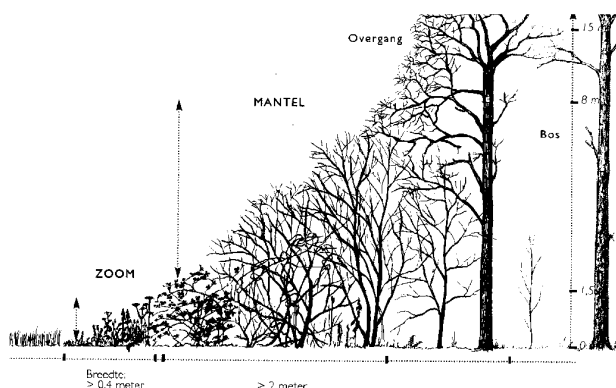
3. Struweel: mantel/ zoom

Op uw terrein

Een vrij uitgroeiende haag/ mantel zoom langs de noordelijke kavelgrens. Het zicht/ geluid van het spoor wordt gebroken. De struiklaag vormt een natuurlijke opbouw van de bosrand (samen met de berm van het spoor en de bomen van het bos).

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 150 meter (aanvullen 50%)
Plantrijen	: 1 Plantrijen
Plantwijze	: 1.50 stuks per meter
Aantal	: 80
Soort	: 10 x Eenstijlige meidoorn 10 x hazelaar 10 x krent 10 x Gelderse roos 10 x inheemse vogelkers 10 x hulst 10 x brem 10 x hondsroos
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

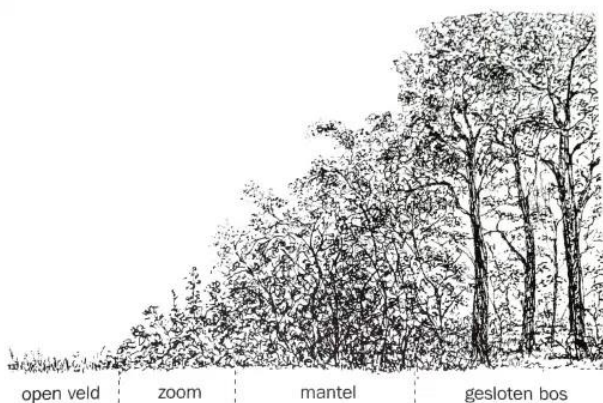
Mantel-zoom vegetatie

Voor houtsingels/ bosjes of andere (kleinere en grotere) boselementen is het zeer waardevol om een gevarieerd ecologische beheer toe te passen en om op de juiste plaatsen een mantel-zoom vegetatie te ontwikkelen.

Een mantel-zoom vegetatie bestaat uit 3 onderdelen die een natuurlijke overgang maken van de gras,- en kruidenlaag, de struikenlaag en het opgaande bos. Deze overgangen zijn zeer waardevol, zeker wanneer deze door de zon beschenen worden. (wanneer de mantel-zoom zone oost-west gericht ontwikkeld wordt is dit het meest interessant)

Mantel-zoom vegetatie

Bij aanleg van bosjes/houtwallen kan door het gebruik van de diversiteit van soorten (struikvormers/boomvormers) de basis worden gelegd voor een goede mantel-zoom vegetatie. Een eenvoudige ingreep daarbij is het plaatsen van een raster op 2 meter buiten de aanplant. Er ontstaat dan vanzelf ruigte/ kruiden wat samen met de aanplant de basis vormt voor de mantel-zoom vegetatie.

De opbouw van de mantel-zoomvegetatie wordt versterkt door het

toepassen van hakhoutbeheer

4. Struweel/ opgaande beplanting rond het erf

Op uw terrein

Opgaande beplanting langs de voor en achterzijde van het bijgebouw en de nieuwe woning. Door de bebouwing deels te omzomen met enkele struikgroepen wordt het zicht op de bebouwing vanuit de naburige percelen gebroken en ontstaat er meer privacy op het nieuw te ontwikkelen erf. De beplanting kan variëren in hoogte.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 75 meter (aanvullen)
Plantrijen	: 1 Plantrijen
Plantwijze	: 2 stuks per meter
Aantal	: 150 (aanvullen)
Soort	: 25 x gewone beuk (niet uit laten groeien tot volwassen bomen) 20 x hazelaar 20 x krent 20 x Gelderse roos 15 x inheemse vogelkers 15 x hulst 15 x rode kornoelje 15 x veldesdoorn 5 x mispel
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

5. Bos/ geriefbosje

Op uw terrein

Het bestaande bos uitdunnen om zo de structuur en gelaagdheid van het bos te versterken. Er staan een aantal prachtige exemplaren rode en groen beuk, eik, grove den, douglas deze 'vrij' zetten (aanwijzen toekomstbomen) Daarnaast zijn er een flink aantal bomen door natuurlijke selectie aangetast of staan op het punt om af te sterven. Door het kappen van 86 Bomen (voornamelijk exoten en kwijnende bomen), ontstaat er weer licht en lucht voor het bos. De lichtgaten die ontstaan deels inplanten om de variatie in het bos en de gelaagdheid te versterken

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Nvt
Breedte	: Nvt
Oppervlakte	: 7000 m ²
Plantwijze	: Aanvullen in planten lichtgaten/ Vierkant verband 1,50 m x 1,50 m
Aantal	: 250
Soort	: 40 x zomereik (150-175) 25 x winter linde (150 – 175) 20 x taxus 15 x tamme kastanje 30 x vuilboom 30 x krent 30 x lijsterbes 30 x hazelaar 15 x hulst 15 x meidoorn
Maat	: 60 -80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	:

Cultuurhistorische waarde

Vogelbosjes of Bijenbosjes kom je vaak tegen op het erf. Een vogelbosje of bijenbosje is een bosje die voornamelijk uit struiken bestaat en vaak niet groter is dan 500 m² met een gemiddelde oppervlakte van 200 m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken of struiken met gevarieerde bloeitijden die aantrekkelijk zijn voor bijen. Een vogelbosje wordt gebruikt als broedplaats en schuilplaats door zowel vogels als klein zoogdieren. Daardoor voegt een vogelbosje veel toe aan de ecologische diversiteit op en rondom het erf.

Geriefbosje

Geriefhoutbosjes zijn vaak vrijliggende elementen in het landschap. Vaak komt u ze tegen in een overhoekje tussen de weilanden, al dan niet omgeven door een sloot. De sloot deed dan dienst als veekering.

Een geriefhoutbosje is vaak groter dan 500 m² en werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien. Een geriefhoutbosje was vroeger vaak een monocultuur van bijvoorbeeld eik, es, wilgen of elzen. Doordat een geriefhoutbosje voor de houtvoorziening op eigen erf meestal niet meer van toepassing is, worden tegenwoordig vaak vogelbosjes aangeplant om iets meer variatie te krijgen.

Geriefhoutbosjes kunnen door de rust die er heerst en de geringe betreding veel betekenen voor planten en dieren. Ook landschappelijk zijn geriefhoutbosjes van groot belang. Ze doorbreken de vlakke horizon en zorgen voor afwisseling in het landschap.

Plantsoenlijst landschappelijke inrichting

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren.

Dhr. E. Pander	PA19PANDER				€ 879,00
Nederlandse naam		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Bosplantsoen 2 jarig maat 60-80					
Veldesdoorn	Acer campestre	60-80	15	€ 0,60	€ 9,00
Krent	Amelanchier lamarckii	60-80	40	€ 0,60	€ 24,00
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	60-80	15	€ 0,60	€ 9,00
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	60	€ 0,60	€ 36,00
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	25	€ 0,60	€ 15,00
Brem	Cytisus scoparius	60-80	10	€ 0,60	€ 6,00
Beuk (groen)	Fagus sylvatica	60-80	425	€ 0,60	€ 255,00
Inheemse vogelkers	Prunus padus	60-80	25	€ 0,60	€ 15,00
Vuilboom	Rhamnus frangula	60-80	30	€ 0,60	€ 18,00
Hondsroos	Rosa canina	60-80	10	€ 0,60	€ 6,00
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	60-80	30	€ 0,60	€ 18,00
Winterlinde	Tilia cordata	60-80	25	€ 0,60	€ 15,00
Gelderse roos	Viburnum opulus	60-80	30	€ 0,60	€ 18,00
Hulst	Ilex aquifolium	C-2	40	€ 3,25	€ 130,00
Taxus	Taxus baccata	50-60 mk	20	€ 6,50	€ 130,00
Tamme kastanje	Castanea sativa	100-125	15	€ 2,75	€ 41,25
Mispel	Mespilus germanica	100-125	5	€ 2,75	€ 13,75
Zomereik	Quercus robur	150-175	40	€ 3,00	€ 120,00

Bijlage 1 Plankaart

Bijlage 2 Boerenerven

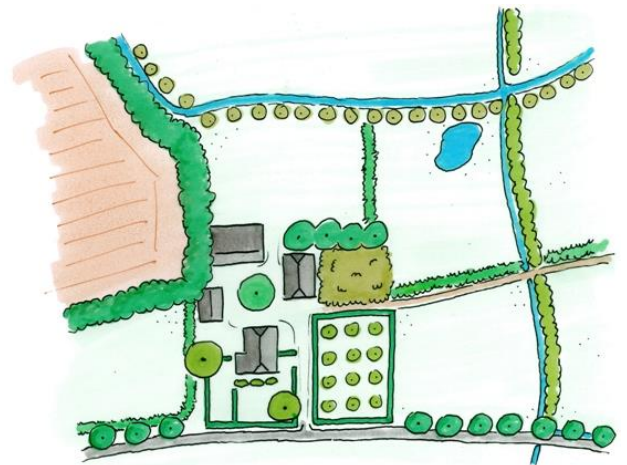
Traditioneel gebruik

Van oudsher stonden boerderijen en boerenerven in dienst van de agrarische bedrijfsvoering. Alles wat te vinden was op en rond het erf had een functie. Nut ging altijd voor sier en niets was toevallig.

De boerenerven verschillen per regio. De grondsoort en de oorspronkelijke agrarische bedrijfsvoering had grote invloed op de inrichting van het erf en de keuze van bomen en struiken. Maar ook de godsdienst drukte onbewust een stempel op het erf. Katholieke erven in het rivierengebied stonden vol bloemen, terwijl in de protestantse gebieden van de achterhoek het erf veel eenvoudiger was ingericht, zonder uitbundige bloemen. Ook de ligging in het landschap was mede bepalende voor de inrichting. In het open landschap zorgen de erven voor een meer gesloten erfinrichting en in een gesloten landschap (zoals bos) zorgen de erven juist voor meer openheid en geleidelijke overgangen naar het bos.

Opbouw van een boerenerf

Ook de taakverdeling tussen de boer en boerin heeft een belangrijke invloed gehad op de traditionele erfinrichting. De taken waren duidelijk verdeeld en daarmee de grond rondom de boerderij ook. De vrouw had de verantwoordelijkheid over het woongedeelte, het daar dichtbij liggende terrein met de bleek, de moestuin, de huisweide, eventueel de siertuin met bloemperken en de boerenboomgaard. Op de boerderij werd dat meestal "voor" genoemd en "voor" was het domein van de boerin. Voor deze delen van het boerenerf was een goede zichtbaarheid vanuit het woonhuis vereist, omdat in de boomgaard bijvoorbeeld de jonge kalveren liepen, die extra aandacht nodig hadden.

De man had de verantwoordelijkheid voor de dieren, de wagens, de werktuigen en het bedrijfs gedeelte. Kortom, hij had de zorg voor "achter".

"Voor" is van oorsprong meestal een stuk groener dan "achter". Voor staan de meeste bloemen, struiken en bomen. Ook speelde aan de voorkant het laten zien dat het goed ging, een belangrijke rol. Daarom werden daar later parkbomen zoals de treurbeuk, de paardekastanje, de rode beuk, (lei)linden en sierstruiken, kortom, de wat meer luxe soorten, aangeplant. Het voorste deel van het boerenerf was meer gericht op het gezin en had een bepaalde beslotenheid.

Aan de achterkant moest men ruimte hebben om met paard en wagen te manoeuvreren en later met steeds groter wordende tractors. "Achter" stonden ook de schuren. De boer was er de hele dag te vinden. Hij hield zich bezig met het bewerken van het land, de verzorging van het vee óf met onderhoud en reparaties aan machines en bedrijfsgebouwen. "Achter" werden de zakelijke contacten met de omgeving afgehandeld, koop en verkoop van zaken vonden vooral daar plaats.

Aan de achterkant lag ook de verbinding met de bij het bedrijf behorende percelen.

De beplanting aan de achterkant bestond meestal uit bomen en struiken die ook in de omgeving voorkwamen. De beplanting achter was hoog, los en afwisselend en bestond uit singelachtige beplantingen. Ook kwamen vaak solitaire bomen voor.

Voor en achter worden nog altijd door een denkbeeldige lijn tussen de verschillende gebouwen van elkaar gescheiden. Deze lijn kan globaal over het gehele erf worden doorgetrokken, waardoor de functionele scheiding tussen wonen en werken goed zichtbaar wordt.

Variatie

Vanwege de functionaliteit van veel landschapselementen was er van oudsher veel beplanting op en rondom het erf aanwezig. Dit zorgde voor een grote variatie aan beplanting en beplantingsstructuren. Landschapsbeheer Gelderland streeft er dan ook naar deze structuren weer terug te brengen op erven, aan de hand van onze 4 lagen benadering. Dit houdt in dat we zowel kruiden, hagen, hoogstamfruit en singels met hoge bomen graag op erven zien. Dit vergroot de biodiversiteit en biedt veel kansen voor vogels en zoogdieren.

Bijlage 2 Heidelandschap

Uw perceel bevindt zich in het voormalige heidelandschap en wordt nu getypeerd als boslandschap.

Gebiedskenmerken

In de ijstijd ontstonden aan de randen van het ijs stuwwallen, zoals de Veluwe. Om het stuifzand vast te leggen werd hier bos op aangelegd. De bossen in onze provincie variëren van eeuwenoude loofbossen, landgoedbossen tot aangeplante productiebossen van naaldbomen. Kenmerkend voor het boslandschap zijn de vele bossen en de afwisseling met open plekken, heidevelden en zandverstuivingen, gecombineerd met lange lanen en fraaie buitens. Het patroon van wegen volgt de verkaveling, in de oudere loofbossen slingeren de wegen en in de naaldbossen zijn de

wegen recht. Er was weinig bebouwing, voornamelijk landgoederen met boerderijen. De droge en arme zandgronden op de stuwwal zijn in de 19de eeuw ontgonnen. Door overbegrazing van vee zijn sinds de middeleeuwen op deze woeste gronden uitgestrekte heidevelden ontstaan. Deze heidevelden waren van belang voor de landbouw, kenmerkend is de openheid. Het padenpatroon is slingerend en was gericht op de nederzettingen. Op de overgang van de cultuurgronden en de woeste gronden bevonden zich vaak schaapskooien, verder bebouwing was niet aanwezig.

Op en rond het erf

In 1850 bevond zich op deze locatie een heidelandschap. Als u nu in dit gebied woont, dan betekent dat, dat de heide inmiddels is ontgonnen en het tegenwoordig een heideontginningslandschap of boslandschap is ontstaan. Hieronder wordt dan ook de beplanting van het boslandschap beschreven.

Heggen en hagen

Heggen of hagen kunnen voorkomen rondom de voortuin, moestuin, boomgaard of als scheiding tussen de weilanden. In het weiland of om de boomgaard kwam van oudsher meidoorn of een gemengde doornhaag voor. Rondom de voortuin gaat de voorkeur ook uit naar meidoorn.

Hoogstamboomgaard

In dit landschapstype zijn boerenboomgaardjes een waardevolle aanvulling en zorgen vaak voor enige openheid in een gesloten landschap. In zo'n boomgaardje stonden fruitbomen voor de eigen voorziening. Denk daarbij aan een handappel, moesappel, stoofpeer, handpeer pruim en kers. Niet alle soorten zijn zelf bestuivend, sommige rassen hebben een ander ras nodig om vrucht te kunnen dragen.

Solitaire bomen

Aan de rand van het bos of in een bosrijke omgeving kwamen vaak solitaire eiken of beuken voor. Op het erf staat ook regelmatig een solitaire walnoot, kastanje of linde.

Samenstelling van het bos

Soorten die in dit landschapstype veel in bossen voorkomen zijn berk, grove den, zomereik, brem, vuilboom, meidoorn, lijsterbes, hazelaar, hult, etc. Het is belangrijk de soorten in de juiste aantallen en verhoudingen aan te planten, om tot het gewenste eindbeeld te komen.

Solitaire bomen

Op het erf staat regelmatig een solitaire boom, zoals een walnoot, kastanje of linde.

Bijlage 3 Algemene plant informatie

Struiken en bosplantsoen

Algemeen

Dit zijn soorten die of in een rij of per oppervlakte beplant worden. De maat van het geleverde materiaal is doorgaans 60-100 cm hoog. Struiken planten we 1,25 x 1,25 meter uiteen. Bosplantsoen 1,50 x 1,50 meter. In de meeste gevallen krijgt u een gevarieerd sortiment. Er zitten dan wat boomvormers in en wat struikvormers. Met name de manier waarop de menging wordt uitgevoerd kan bepalend zijn voor een goed of minder goed resultaat.

Boomvormers:

Berk, Es, Els, Eik, Beuk, Esdoorn zijn boomvormers die ook in een beplanting met struiken kunnen voorkomen. De boomvormers dient men als ze gemengd worden geplant met struiken in het midden van een beplanting (niet aan de rand dus) aan te leggen.

Struikvormers:

Gelderse roos, Sleedoorn, Kardinaalsmuts, Hondсроos en Egelantier zijn soorten die aan de rand van een beplanting het beste resultaat leveren.

De Krent, Vuilboom, Hulst, Lijsterbes, Kornoelje en Hazelaar zijn de soorten die beter schaduw verdragen kunnen. Het is dan wel raadzaam om deze soorten in groepjes (wanneer mogelijk, 3-5 stuks) aan te planten.

Aanleg

De beplanting kan in verschillende verbanden aangeplant worden, in rijen, in driehoeksverband, in een wildverband enz. Voor alle verbanden geldt dat er in zwarte grond geplant dient te worden. Van tevoren ploegen, spitten of frezen is van groot belang. Daarnaast dient de grond onkruid vrij te zijn en na aanplant ook de eerste jaren onkruidvrij te blijven (gebruik geen gif aangezien de jonge aanplant hier sterk van te lijden heeft).

Het planten zelf kan vrij vlug uitgevoerd worden. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is o.a. afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat, (houdt de grond op de schop), plaats het plantje zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantje vasthoudt. De grond iets aanduwen.

Onderhoud

De beplanting begint klein, na 2 tot 3 jaar echter zal de beplanting gesloten raakt (d.w.z. de takken van de beplanting elkaar raken) er moet worden gesnoeid.

Een beplanting van alleen struikvormers kunt u onderhouden om jaarlijks takken die problemen geven af te knippen. Ook is het mogelijk om dunningen uit te voeren, door struiken af te zetten. Zo kunnen de struiken zich ontwikkelen tot een mooie dichte, met kleurige bessen en bloemen, groene beplantingsvorm. Doet u daarna niks meer dan schieten bepaalde soorten door en wordt de beplanting hol van onderen. Er moet een verjonging plaatsvinden.

Verjonging, als de struiken mooi in sluiting zijn, kan plaatsvinden door bijvoorbeeld jaarlijks 1/4 deel af te zetten (niet te laag 15-20 cm). Na 4 jaar is de gehele beplanting dan verjongd. Dit afzetten kan het beste, evenals de dunningen in het najaar plaatsvinden.

Voor een beplanting met alleen boomvormers, wat op termijn dus bos dient te worden geldt dat de plantafstand groter is namelijk 1.50 x 1.50 meter en dat het daardoor de eerste jaren niet nodig is om te snoeien e.d. Wanneer de beplanting in sluiting komt, d.w.z. dat de kruinen van de bomen elkaar raken dan is het zaak om de zogeheten "blijvers" te kiezen. Met andere woorden welke bomen mogen groot en oud worden. Deze bomen moeten de ruimte krijgen om zich in goed te kunnen ontwikkelen, de bomen die rechtstreeks de blijvers hinderen kunnen verwijderd worden. Deze dunning moet verstandig uitgevoerd worden, haal niet teveel weg. Dit proces kan op de langere termijn nog eens uitgevoerd worden zodat de bomen die uiteindelijk moeten overblijven wederom meer ruimte krijgen.

Wilt u een beplanting krijgen van bomen met daaronder een struikenetage dan dient u de struiken/boompjes die u wilt behouden vrij te stellen door, wanneer de beplanting gesloten raakt, de omliggende beplanting af te zetten op 15-20 cm boven de grond. Laat de beplanting weer in sluiting komen en herhaal dan deze ingreep. Op deze manier krijgt u een mooie dichte beplanting met opgaande soorten. Dit snoeien kan het beste in het najaar plaats vinden.

Voor alle drie de beplantingsvormen geldt dat water geven en onkruidbestrijding in de eerste jaren van groot belang is. Ook is het belangrijk dat het vee of het wild niet bij de jonge beplanting kan komen. Tevens is het raadzaam om voor het juiste onderhoud de cursus landschappelijke beplantingen van Stichting Landschapsbeheer Gelderland te volgen.

Heggen en Hagen

Algemeen

Door het regelmatig knippen van bepaalde boom- en struiksoorten kan er een haag ontstaan. Dit knippen zorgt ervoor dat er geen verticale groei plaatsvindt, en dat daardoor de beplanting dichter wordt. Soorten die gebruikt worden als haag zijn o.a. beuk, veldesdoorn, haagbeuk, taxus, hulst, mei- en sleedoorn en liguster. De hoogte van het plantmateriaal is doorgaans 60-100 cm.

De haag dient minimaal een op halve meter van de erfgrans geplant te worden. De plantafstand is doorgaans om de 25 cm, 4 per meter dus. Taxus en hulst kunnen om de 40 cm geplant worden (5 per 2 meter).

Aanleg

Graaf een geul langs een gespannen lijn van ongeveer 50 cm diep. Vul deze aan met compost of goede potgrond voor een betere groei. Verdeel eerst de planten langs de geul en plant ze vervolgens. Voor een mooie strakke haag kan het raadzaam zijn om de eerste jaren de haag tussen twee draden te laten opgroeien.

Knip direct na het planten 15-20 cm uit de kop van het plantje, dit stimuleert om sneller en breder te groeien. Liguster daarentegen kan men het beste direct na het planten tot 15 cm boven de grond afknippen (eenmalig), zo ontstaat een betere vertakte en dichtere haag.

Onderhoud

Een haag wordt bij voorkeur twee maal per jaar geknipt. Wanneer jaarlijks eenmaal wordt geknipt, wat de haag een wat ruwer voorkomen geeft, kan dit het beste na de langste dag gebeuren (eind juni). De hoofdgroei is dan al voorbij.

Knipt men twee maal dan zijn de maanden mei en september geschikt. Knip wanneer het bewolkt, niet te warm is. De uiteindelijke hoogte van de haag is afhankelijk van het knippen. Houdt daarbij het doel van de haag duidelijk in ogenschouw.

De eerste jaren na aanplant moet er goed voor de plantjes gezorgd worden, dit houdt in:

- Water geven in droge perioden. (2 x per week een grote hoeveelheid)
- Beschermen tegen vraat van geiten, paarden, koeien, konijnen enz door de dieren minimaal 1 meter van de haag te houden.

Voor plantinstructie: www.landschapsbeheergelderland.nl